

Jaarverslag 2022

Erfgoedcommissie Hof van Twente

Afbeelding omslag: Het koetshuis aan de Wegdammerweg 6 in Markelo tijdens de verbouwperiode

Inhoud

Inleiding:	p. 4
Hoofdstuk 1: Werkwijze van de Erfgoedcommissie	p. 5 - 7
1.1 Samenstelling	
1.2 Taken van de Erfgoedcommissie	
1.3 Bijeenkomsten	
1.4 Wettelijk kader	
Hoofdstuk 2: Reguliere adviestaken 2022	p. 8 - 10
2.1 Aanvragen om omgevingsvergunningen voor (bouw)plannen	
2.2 Vooroverleg over voorgenomen (bouw)plannen	
2.3 Bestemmingsplanwijziging wijzigen van het gebruik van schuur tot woning	
2.4 Bezoeken op locatie door de technische commissie of afvaarding daarvan	
2.5 Subsidieaanvragen	
Hoofdstuk 3: Overige activiteiten van de Erfgoedcommissie	p. 11 - 14
3.1 Inschakeling Erfgoedcommissie door de gemeente	
3.2 Communicatie en transparantie in het werk van de Erfgoedcommissie vergroten	
3.3 Open Monumentendag 2022	
Hoofdstuk 4: Statistieken en cijfers van de Erfgoedcommissie	p. 15
4.1 Vergaderingen en behandeling van (bouw)plannen	
4.2 Gemeentelijke onderhoudssubsidie	

Inleiding

Voor de 10de keer presenteert de Erfgoedcommissie van de gemeente Hof van Twente een jaarverslag. Het jaarverslag geeft inzicht aan beleidsbeslissers en belanghebbenden - zoals bv. monumenteigenaren en gemeenteraadsleden- in de aard en werkzaamheden van de Erfgoedcommissie.

De Erfgoedcommissie adviseert het college van burgemeester en wethouders gevraagd en ongevraagd over onderwerpen die betrekking hebben op monumentenzorg, waaronder aanvragen om omgevingsvergunning en aspecten van het erfgoedbeleid.

De gemeente Hof van Twente telt een relatief groot aantal monumenten. Na Zwolle, Deventer en Kampen kent deze gemeente het grootste aantal monumenten in de provincie Overijssel. Naast de 389 rijksmonumenten zijn er 113 gemeentelijke monumenten. Ook zijn er twee rijks-beschermde dorpsgezichten (de watermolen Den Haller en het lintvormige buurtschap Stokkum) en vanaf 2012 zijn de kernen van Delden en Diepenheim aangewezen tot gemeentelijke beschermde stadsgezichten.

Met deze beschermde dorps- en stadsgezichten wordt de samenhang en historische stedelijke structuur vastgelegd. In totaal zijn er in de gemeente Hof van Twente bijna vijfhonderd bouwkundige monumenten, drieëntwintig archeologische monumenten, 4 beschermde stadsgezichten. Van de 8 historische buitenplaatsen is het merendeel als complex beschermd.

Naast een toelichting op de uitgevoerde adviestaken van de Erfgoedcommissie in het jaar 2022, verschaft dit jaarverslag ook inzicht in de wijze waarop de Erfgoedcommissie het afgelopen jaar bezig is geweest met de realisering van haar meerjarenprogramma volgens de Erfgoednota 2018-2022. De Erfgoednota en andere relevante informatie is via de gemeentelijke website te raadplegen. In 2023 schrijft de Erfgoedcommissie een nieuwe nota voor de periode 2023-2027, waarin met name de beleidsdoelen worden aangegeven voor de komende jaren

Namens de Erfgoedcommissie Hof van Twente,

Evert Jan Krouwel (voorzitter)

1. Werkwijze van de Erfgoedcommissie

In 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders de leden voor de Erfgoedcommissie benoemd. Na een periode van 10 jaar hebben drie commissieleden plaatsgemaakt voor 2 nieuwe kandidaten, die vanaf februari 2020 lid zijn van de Erfgoedcommissie. In 2022 is afscheid genomen van Mark van het Bolscher. Ronald de Baas, architect met een eigen bureau in Hengelo, is toegevoegd aan de Erfgoedcommissie. De commissie bestaat nu uit 5 personen. Die relatief lange zittingsperiode is met het oog op de continuïteit zeer gewenst, omdat allerlei dossiers soms jaren voortduren. Het langste dossier betreft een boerenerf in Markelo vanaf 2011! De Erfgoedcommissie vergadert maandelijks over zowel technische- als beleidsmatige zaken.

1.1 Samenstelling

De Erfgoedcommissie besteedt circa 80% van de tijd aan technische zaken, die betrekking hebben op wijzigingen aan monumentale gebouwen en/of structuren binnen de beschermde stads- en/of dorpsgezichten. De overige tijd besteedt de commissie aan beleidsmatige zaken, waaronder het schrijven van beleidsstukken en bijvoorbeeld de organisatie van de jaarlijkse Open Monumentendag in september.

De Erfgoedcommissie bestaat uit de volgende leden:

- Evert Jan Krouwel (voorzitter).
- Diederik Roeterdink.
- Hans Douwes.
- Hilde van Werven.
- Ronald de Baas.

Michel Kramer was begin 2022 de secretaris van de Erfgoedcommissie. Na zijn vertrek richting gemeente Enschede is hij in april 2022 opgevolgd door Rick ter Braak. Rick is werkzaam bij de gemeente Hof van Twente op de afdeling Leefomgeving, team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

Het secretariaat van de Erfgoedcommissie is als volgt te bereiken:

Gemeente Hof van Twente
Postbus 54, 7470 AB GOOR
Telefoon: 0547-858585
E-mailadres: r.terbraak@hofvantwente.nl

V.l.n.r.: Hans Douwes, Hilde van Werven, Ab Braakman (commissielid vanaf 2023), Ronald de Baas, Diederik Roeterdink, Evert Jan Krouwel (voorzitter) en Rick ter Braak (secretaris).

1.2 Taken van de Erfgoedcommissie

De hoofdtaak van de Erfgoedcommissie bestaat uit het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan het college van B en W. Maar het takenpakket van de Erfgoedcommissie is veel breder dan alleen het geven van advies aan het college.

De voornaamste taak van de technische commissie bestaat uit het adviseren bij aanvragen om een omgevingsvergunning, voor wijzigingen aan gemeentelijke - en rijksmonumenten, alsmede ingrepen aan beschermde stads- en dorpsgezichten. Dat is circa 80% van het totale werk van de Erfgoedcommissie. De Erfgoedcommissie doet haar best om zo laagdrempelig mogelijk te functioneren.

Praktisch gaat één en ander als volgt in zijn werk:

- De (bouw)plannen/schetsplannen worden door de secretaris gemeld en beoordeeld op de mogelijkheid van bespreking in de commissie.
- De aanvrager krijgt vervolgens de mogelijkheid het plan toe te lichten aan de technische commissie. Vaak bezoekt de commissie een locatie ter plaatse om zich een beter beeld te kunnen vormen.
- Een eerste formele bespreking in de commissie betreft meestal een vooraanvraag. De aanvrager ontvangt vervolgens een preadvies van de commissie, zodat eventueel de plannen nog kunnen worden aangepast voor de definitieve aanvraag om omgevingsvergunning.
- De (bouw)plannen worden door de secretaris ingenomen en gecontroleerd op volledigheid.
- Van de (bouw)plannen die in de technische commissie worden behandeld, volgt per behandeld bouwplan een advies in de vorm van een lijst met conclusies en aanbevelingen voor de aanvrager.

- Bij de definitieve aanvraag om omgevingsvergunning zal dit advies worden meegezonden naar het college van B en W. Het college beslist vervolgens over het wel of niet verstrekken van de vergunning.

De voornaamste taak van de beleidsmatige commissie bestaat uit het adviseren van het college van B en W over het monumentenbeleid in het algemeen. Te denken valt aan:

- Inventarisatie van en voorstellen voor aanwijzing van gemeentelijke monumenten.
- Bevorderen van de bewustwording en waardering voor erfgoed.
- Adviseren over herbestemmen van erfgoed.
- Adviseren over ruimtelijke plannen met duidelijk cultuurhistorische waarden.
- Subsidiebeleid voor onderhoud aan gemeentelijke monumenten.
- Concretiseren en uitvoeren van ambities uit de Erfgoednota 2018 - 2022.

Ook is de Erfgoedcommissie bevoegd het college gevraagd – en ongevroegd beleidsmatige voorstellen te doen, indien zij dit in het belang vindt voor het uitvoeren van haar taak. Dat kan bijvoorbeeld door het zelf schrijven en aanbieden van een notitie.

1.3 Bijeenkomsten

In 2022 heeft de Erfgoedcommissie in principe maandelijks vergaderd met uitzondering van de maand april. De vergaderingen vonden plaats op 20 januari, 16 februari, 14 maart, 19 mei, 15 juni, 14 juli, 25 augustus, 22 september, 20 oktober, 28 oktober, 17 november en 22 december. De Erfgoedcommissie vergadert afwisselend met gemiddeld 6 keer een gecombineerde beleidsmatige – en technische commissievergadering en 6 keer een alleen technische vergadering.

Indien een bouwplan van een gemeentelijk of van rijkswege beschermd object of bouwwerk op de agenda staat, wordt dit toegelicht door ofwel de eigenaar, architect of bouwkundig tekenaar. Alle in de Erfgoedcommissie besproken (bouw)plannen zijn vermeld in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

1.4 Wettelijk kader

De Erfgoedcommissie toetst de aanvragen om omgevingsvergunning aan het wettelijk kader van de Erfgoedwet/Monumentenwet als het een rijksmonument betreft en aan de gemeentelijke Erfgoedverordening als het een gemeentelijk monument betreft.

Bij (gedeeltelijke) afbraak; reconstructie of herbestemming van een rijksmonument moet ook de Rijkdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) een advies uitbrengen. Betreft het een monument in het buitengebied, dan wordt ook de provincie Overijssel om een advies gevraagd. Het advies van de Erfgoedcommissie is “leading”, maar uiteraard probeert de commissie met de andere partijen tot een “voldragen advies” te komen. Dat geldt overigens ook zo mogelijk met de gebruikers/ eigenaren van een pand.

Naast de gemeentelijke Erfgoedverordening, waarin de regels voor bescherming van het erfgoed worden voorgeschreven, kent de gemeente een Verordening op de Erfgoedcommissie. Deze verordening omschrijft de samenstelling, de werkwijze en de taken van de Erfgoedcommissie.

De regelgeving rond de samenstelling en werkwijze van de Erfgoedcommissie schrijft voor dat alle leden een uitgebreide kennis van hun vakgebied moeten hebben (bijvoorbeeld op het gebied van gebouwen, landschap, historie, algemeen beleid of pr). Daarnaast moeten de leden onafhankelijk zijn. Zo kunnen bijvoorbeeld wethouders en gemeenteambtenaren geen lid zijn van de Erfgoedcommissie.

Er is een subsidieverordening voor gemeentelijke monumenten in de gemeente Hof van Twente. In deze verordening zijn regels opgenomen omtrent het aanvragen en uitkeren van subsidiegelden op restauratie en/of onderhoudswerkzaamheden voor instandhouding van het gemeentelijk monument.

2. Reguliere adviestaken 2022

Inleidend

Dit hoofdstuk geeft een concreet overzicht van de werkzaamheden van de technische commissie. De onderstaande adressen hebben zowel betrekking op rijksmonumenten als gemeentelijke monumenten. In verreweg de meeste gevallen beperkt het zich niet tot één contactmoment. Vaak komt de verbouwing van een monument meerdere keren terug in de commissie. In incidentele gevallen adviseert de commissie op verzoek van de gemeente over het wel of niet behoud van karakteristieke panden zonder monumentale status. De commissie kan ook op eigen initiatief aandacht vragen voor het behoud van panden, dan wel zoeken naar een functie met behoud van een aantal karakteristieke elementen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het zoeken van een nieuwe bestemming voor schaapskooien of schuren in het buitengebied. En net als in 2021 zijn er ook in 2022 op verschillende adressen binnen de ring van de Noorder- en Zuiderhagen in Delden adviezen uitgebracht in de richting van eigenaren over het restauratietraject van panden, die geen monumentale status hebben.

2.1 Aanvragen om omgevingsvergunningen voor (bouw)plannen en datum behandeling in de commissie

1. Goorseweg 7 in Markelo, 20 januari, 14 maart, 19 mei, 15 juni
2. Sligsweg 2 in Markelo, 16 februari, 19 mei
3. Raadhuisstraat 28 in Diepenheim, 16 februari
4. Twickelerlaan 21 in Delden, 16 februari, 19 mei
5. Wegdammerweg 6 in Markelo, 14 maart
6. Raadhuisstraat 26 in Diepenheim, 14 maart
7. Stationsweg 22a in Markelo, 14 maart, 19 mei
8. Seinenweg 2 in Markelo, 14 maart
9. Ensinkgoorsdijk 4 in Markelo, 14 maart
10. Zaagmolenweg 4 in Delden, 19 mei, 22 september, 17 november
11. Grotestraat 19 in Diepenheim, 19 mei, 15 juni, 14 juli
12. Marktstraat 16 in Delden, 15 juni
13. Plasdijk 12a in Markelo, 15 juni
14. Zuiderhagen 15 in Delden, 14 juli
15. Hengevelderstraat ong. in Goor, 25 augustus
16. Langestraat 69 in Delden, 22 september, 17 november, 22 december
17. Stationsweg 22a in Markelo, 20 oktober
18. Hengelosestraat 8 in Delden, 17 november
19. Markveldseweg 2 in Diepenheim, 22 december

2.2 Vooroverleg over voorgenomen (bouw)plannen en datum behandeling in de commissie

1. Vossenbrink 2 in Delden, 16 februari
2. Stedeke 11 in Diepenheim, 16 februari
3. Grotestraat 19 in Diepenheim, 16 februari
4. Driebelterweg 3 in Markelo, 19 mei
5. Seppenwooldseweg 3 in Ambt Delden, 19 mei
6. Hengevelderstraat ong. in Goor, 14 juli
7. Lindelaan 4 in Diepenheim, 22 september
8. Herman Heijmansstraat 36 in Goor, 22 september
9. Twickelerlaan 9 in Delden, 20 oktober
10. Deldensestraat 12 in Delden, 20 oktober
11. Haaksbergerstraat 22-24 in Diepenheim, 17 november
12. Kortestraat 4 in Delden, 17 november
13. Spoorstraat 20 in Delden, 17 november
14. Schoolstraat 77 in Goor, 17 november

2.3 Bestemmingsplanwijziging wijzigen van het gebruik van schuur tot woning

1. Rijssenseweg 4 in Ambt Delden, 14 maart
2. Leusmansweg 6 in Markelo, 19 mei
3. Deldensestraat 12 in Diepenheim, 19 mei
4. Markveldseweg 18 in Diepenheim, 25 augustus

Restauratie van een pand aan de Petzoldweg 1 in Delden. Op de foto's bijzondere detailleringen.

2.4 Bezoeken op locatie door de technische commissie of afvaardiging daarvan met datum/ data in chronologische volgorde:

1. Goorseweg 14 in Goor, 5 januari
2. Stedeke 11 in Diepenheim, 15 februari
3. Vossenbrink 2 in Delden, 15 februari
4. Rondgang Diepenheim Rietmanzuiltjes, 16 februari
5. Petzoldweg 1 in Ambt Delden, 22 februari
6. Kerkstraat 13 in Goor, 22 februari
7. Grotestraat 19 in Diepenheim, 9 maart
8. Sligsweg 2 in Markelo, 4 april
9. Wegdammerweg 6 in Markelo, 5 april
10. Martinikerk in Markelo, 19 april
11. Holterweg 26 in Markelo, 21 april
12. Grotestraat 14 in Goor, 19 mei
13. Zaagmolenweg 4 in Delden, 15 juni
14. Watertorenstraat 7 in Delden, 22 juni
15. Station in Delden, 22 juni
16. Lochemseweg 1 in Markelo, 5 juli
17. Leusmanweg 6 in Markelo, 5 juli

18. Kerkplein 45 in Markelo, 5 juli
19. Seppenwooldseweg 3 in Ambt Delden, 14 juli
20. Langestraat 96 in Delden, 23 september
21. Zuidwal 28 in Delden, 23 september
22. Spoorstraat 5 in Delden, 23 september
23. Sligsweg 2 in Markelo, 4 oktober
24. Stationsweg 22a in Markelo, 4 oktober
25. Lochemseweg 13 in Markelo, 20 oktober
26. Van Coevordenstraat 28 in Goor, 20 oktober
27. Roosdomsweg 19 in Markelo, 28 oktober
28. Seinenweg 2 in Markelo, 3 november
29. Twickelerlaan 9 in Delden, 25 november
30. Bornsevoetpad 1 in Delden, 25 november
31. Noordmolen 7 in Ambt Delden, 25 november
32. Meyelingstraat en Noordwal in Delden, 25 november
33. Kerkstraat 17 in Goor, 14 december
34. Schoolstraat 77 in Goor, 14 december
35. Lindelaan 4 in Diepenheim, 22 december
36. Stedeke 4 in Diepenheim, 22 december

2.5 Subsidieaanvragen

1. Grotestraat 29 in Goor
2. Kemperweg 6 in Markelo
3. Grotestraat 37 in Goor
4. Stationsstraat 12 in Markelo
5. Roosdomsweg 34 in Markelo
6. Worsinkweg 6 in Markelo
7. Kerkplein 45 in Markelo
8. Kolhoopsdijk 10 in Markelo
9. Platenkampsweg 7 in Ambt Delden
10. Raadhuisstraat 26 in Diepenheim
11. Bentelostraat 146 in Delden
12. Langestraat 69 in Delden

3. Overige activiteiten van de Erfgoedcommissie

De Erfgoedcommissie streeft naar het behoud en het beter zichtbaar en beleefbaar maken van het cultuurhistorisch erfgoed. Niet alleen voor de inwoners van de Hof van Twente, maar zeker ook voor de toeristen en recreanten. Dit doet de Erfgoedcommissie niet alleen door te adviseren bij bouwplannen, maar ook door haar actieve betrokkenheid bij de Open Monumentendag, door in te springen op actualiteiten op erfgoedgebied (zoals bv. het toenemend aantal verzoeken voor plaatsing van zonnepanelen bij of op monumenten), door kritisch naar het huidige monumentenbestand te kijken, door in gesprek te gaan met geïnteresseerden en eigenaren van monumenten en contact te zoeken met raadsleden en de verantwoordelijk wethouder bij situaties, die aandacht verdienen.

3.1 Inschakeling Erfgoedcommissie door de gemeente

Inleidend

De Erfgoedcommissie heeft een duidelijke taak en functie binnen de gemeente. Veel tijd besteedt de commissie aan het afhandelen van bouw aanvragen van monumenten. Daarnaast verricht de Erfgoedcommissie een aantal diensten op verzoek van de gemeente. Hieronder een opsomming van een aantal activiteiten in chronologische volgorde:

Activiteiten 2022:

- Het Cuypersgenootschap maakt bezwaar tegen het niet aanwijzen van het voormalig station in Markelo als gemeentelijk monument. Er start begin januari 2022 een juridische procedure, waarbij de jurist gebruik maakt van de deskundigheid van de Erfgoedcommissie. De procedure is overigens in 2023 nog niet afgerond en krijgt een vervolg.
- In februari brengt de commissie een bezoek aan de Kerkstraat 13 in Goor. De mogelijke scheuren in de zijgevel zijn volgens de eigenaar een gevolg van de bouwwerkzaamheden van de tegenover liggende supermarkt. Na een rondgang in en om het huis stelt de Erfgoedcommissie een bedrag beschikbaar om de schade te verhelpen.
- In dezelfde maand brengt de commissie een bezoek aan de Worsinkweg 6 in Markelo wegens stormschade aan een schuur.
- In maart en april is er aandacht voor 't Plankenhoes in Markelo. De vml. dokterswoning is van hout en ooit in z'n geheel verplaatst door een hoge kraanwagen. Door een nieuw aan te leggen weg moet de woning opnieuw verplaatst worden. Het is de vraag of dat mogelijk is en om die reden is de Erfgoedcommissie erbij betrokken.
- In juni wordt een nieuwe opzet gemaakt voor een lesbrief op de basisscholen groep 8 in het kader van de Open Monumentendag in september, omdat de lessencyclus van 2021 niet opnieuw gebruikt kan worden. In juli worden de definitieve afspraken voor de OMD in september gemaakt met de betrokken basisscholen in alle kernen. De organisatie van de OMD zelf voor inwoners in de Hof van Twente gebeurt in nauwe samenwerking met Hofmarketing. Dat is al jaren een beproefd concept, waarbij het er vooral om gaat veel monumenten open te stellen voor publiek.
- In de eerste weken van september bezoeken de individuele leden van de commissie een groot aantal basisscholen en geven een les, waarin veel aandacht is voor de ontwikkeling van een plaats en waarbij de basisschool zelf centraal staat.
- Eind oktober gaat de voltallige Erfgoedcommissie een hele dag op pad met wethouder Wim Meulenkamp langs een groot aantal locaties. Het begint bij het Weddehoen aan de Haaksbergerstraat 1 in Goor, waarbij ook de eigenaar aanwezig is. De bedoeling is hier een behoorlijke woonfunctie te realiseren. Vervolgens naar het Beschermd Stadsgezicht Diepenheim, waarbij eerst centraal staat hoe om te gaan met de plaatsing van zonnepanelen. Vervolgens wordt het voormalig station aan de Lindelaan 4 bezocht, dat verkocht gaat worden door de gemeente. We bezoeken in Markelo een boerderij met dwarsritschuur, die een woonfunctie krijgt. Hoe ga je hiermee qua besluitvorming om en hoe zorg je ervoor dat het complex wel één erf blijft in de toekomst? Idem voor

een leegstaande winkel/boerderij, die wel heel karakteristiek is. Hoe daarmee om te gaan? Tussen de middag bezoeken we het station in Delden; een rijksmonument, dat onlangs helemaal geschilderd is in de oude kleurstelling en waarbij de Erfgoedcommissie betrokken is. Een aantal NS-beleidsmakers is ook aanwezig, evenals de pers, zodat de volgende dag een groot artikel in de Tubantia stond. Vervolgens wordt nog een aantal panden in de binnenstad van Delden bekeken, die mogelijk tot gemeentelijk monument worden aangewezen. De dag wordt afgesloten in Goor op het TSB-terrein met een uitgebreide wandeling en een uitleg over behoud en herbestemming van een aantal gebouwen. Hier staat een drietal panden, die van monumentale waarde zijn. Deze 3 fabriekshallen heeft de commissie eerder al beschreven in de Erfgoednotitie 2018-2022. De commissie ziet in deze panden potentiële gemeentelijke monumenten.

- In november bezoeken we 2 Twickelboerderijen, waarvan de eigenaren zonnepanelen willen plaatsen op het dak en dezelfde dag zijn we ook in Delden, waar de woningbouwvereniging aan de Noordwal en Meijlingstraat ook zonnepanelen wil plaatsen. Dit is een activiteit, die steeds vaker voorkomt en waarbij wij sterk inzetten op een evenwichtige – en zorgvuldige plaatsing.
- In december is een aantal leden van de Erfgoedcommissie aanwezig bij een bespreking op de Reggehof over de invoering van de Omgevingswet en welke veranderingen dat met zich meebrengt.

3.2 Communicatie en transparantie in het werk van de Erfgoedcommissie vergroten

Inleidend

In contacten met monumenteneigenaren doet de Erfgoedcommissie er alles aan om vooral laagdrempelig te zijn. Zo komt het elk jaar voor, dat we kopers vlak na de aankoop aanbieden op locatie te komen om mee te denken en te adviseren, wat wel/niet mogelijk is. In Delden hebben we op die manier in 2022 een bezoek gebracht aan de kersverse eigenaar van een woning aan de Watertorenstraat 7 in Delden. Ook een jong echtpaar van een gemeentelijk monument aan de Langestraat 96 in Delden hebben we op die manier geadviseerd en binnen 2 maanden was de aanvraag voor de verbouwing ook al goedgekeurd.

De beleidsmatige commissie richt zich ook op de realisatie van de gestelde doelen uit de Erfgoednotitie, geeft op verzoek van het college van B en W en de gemeenteraad een antwoord op gestelde vragen en adviseert in brede zin over het monumentenbeleid. In het kader van communicatie en transparantie hieronder een tweetal voorbeelden van werkzaamheden van de Erfgoedcommissie:

- De Erfgoedcommissie onderhoudt een goede relatie met de stadsbouwmeester Herman Dekkers. Regelmatig is er overleg nodig, wanneer monumentenzorg en welstand aan elkaar schuren. Samen optrekken kan dan belangrijk zijn. Dat is in 2022 een aantal keren het geval geweest en uit zich zowel bij de Puienregeling in de Grotestraat in Goor als ook bij de verbouw van monumentale panden.
- Elk jaar is er een overleg met Jacco Hulst van de Rentmeesterij Twickel. Dit jaar vond dat overleg plaats bij de Houtzagerij Twickel naast Carelshaven vanwege een aantal actuele zaken op die plek.
- Werken aan het realiseren van de doelstelling om panden uit de Wederopbouwperiode in de gemeente Hof van Twente op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen met instemming van de eigenaren, inclusief het opstellen van redengevende beschrijvingen van die objecten. Dat traject is in 2022 onvoldoende doorgezet en krijgt in 2023 zeker een definitief vervolg.

3.3 Open Monumentendag 2022

Er bestaat een jarenlange traditie op het gebied van educatieve programma's voor basisscholen in combinatie met de Open Monumentendag(en) met een daarbij passende organisatie. In 2021 hebben we als Erfgoedcommissie het roer omgegooid en zijn een nieuwe weg ingeslagen. Centraal daarin staat dat de afzonderlijke leden van de Erfgoedcommissie basisscholen op afroep bezoeken om in klassen een presentatie te geven over het gekozen thema van de Open Monumentendag, toegespitst op de situatie in gemeente Hof van Twente. Bij elk schoolbezoek staat de desbetreffende basisschool zelf centraal. Via topotijdreis (zie www.topotijdreis.nl) gaan we terug in de tijd en zo laten we de leerlingen zien, wanneer hun basisschool gebouwd is en hoe de omgeving van hun school in de loop van de tientallen jaren veranderd is. En vooral dat oude invalswegen nog steeds bestaan; idem voor bv. het Twentekanaal en de spoorwegen. Natuurlijk komen daarbij ook oude huizen ter sprake, de langdurige aanwezigheid van begraafplaatsen en kerkgebouwen ed. We hebben in 2022 13 basisscholen bezocht en docenten en leerlingen hebben ook dit tweede jaar enthousiast gereageerd op deze insteek. Hieronder een eerste pagina uit de instructie voor een Erfgoedcommissielid voor een les op de 't Gijmink in Goor:

Gedeelte uit een voorbeeldles voor 't Gijmink aan de Lindelaan 70b in Goor en de school staat precies in het midden van de afbeelding

1- Voorstellen en meteen door naar slide 2

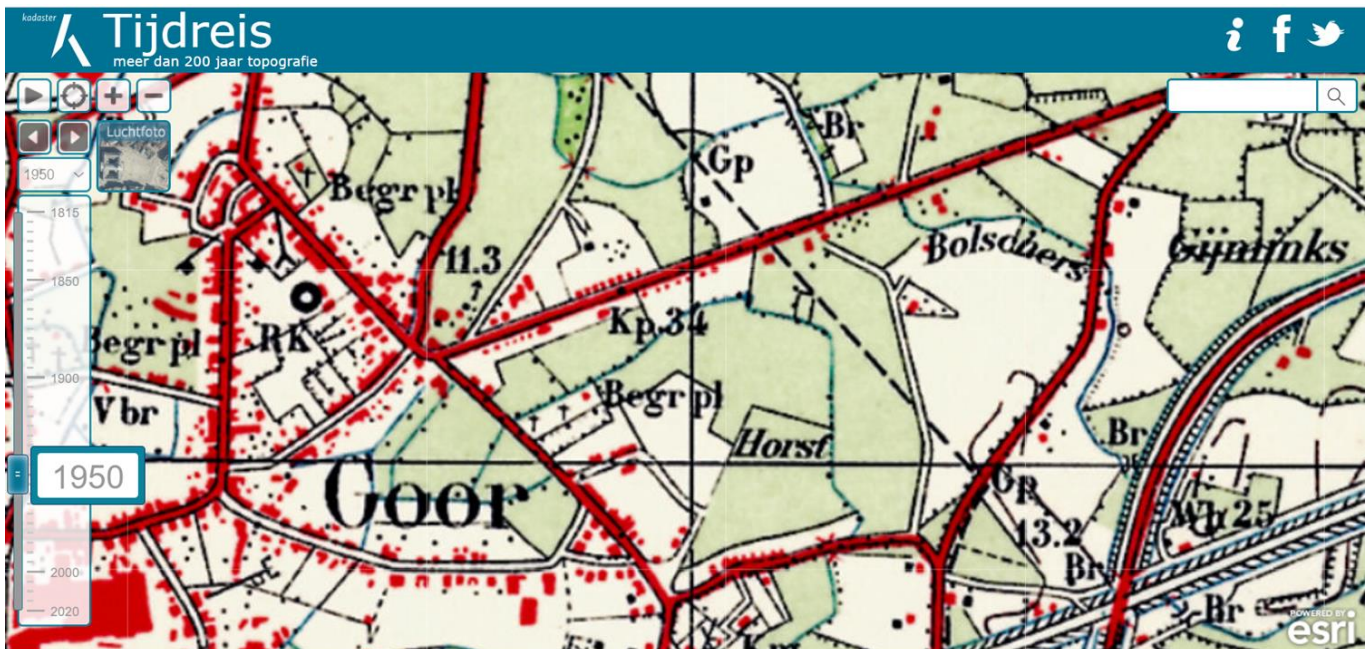
- 2- Je ziet hier een plattegrond en jullie zien vast wel waar dit is of niet? Misschien merk je het meteen al, dan hoeft je het niet meer als vraag te formuleren.
- 3- Wie woont er heel dicht bij de school? Leerling uitnodigen en vanaf zijn huis laten aanwijzen hoe hij/ zij naar school gaat. Is het heel kort, dan een tweede leerling vragen. Zou de school er 10 jaar geleden al hebben gestaan? Toen waren jullie net geboren. Wat denk je?
- 4- 2011, ja, de school was er toen ook al; wel wijzen/ vragen naar de verschillen door te scrollen tussen 2011 en 2010 (slide 4). Minder bebouwing in 2010.

- 5- Hey ... nog iets heel anders op de kaart 2010. Wat betekent dat kruisje op de kaart? En onderaan dat X-teken? En dat plusje? Wat valt er nog meer op? Wijzen op de spoorlijn? En hoe heet die grote gele straat bovenaan? Waarom heet dat Deldensestraat?

We gaan nu terug naar 1960? Dat is wel 60 jaar geleden. Wie heeft er een opa of oma, die 60 jaar is? Plaatje wat je zo gaat zien ... toen was jouw oma nog een kleine baby.

- 6- 1960, Is de spoorlijn nog op dezelfde plek? De ringweg? De Deldensestraat? Molen, kerk, begraafplaats? Ja. Zullen we nog 10 jaar teruggaan?

- 7- 1950, Je moet weer heen en weer scrollen tussen beide slides. Het wordt steeds leger. Maar ... waar wordt nog wel gewoond? Omgeving van de school = weilanden met boerderijen. Wel bebouwing langs de Deldensestraat. Zijn dat nu nog steeds van die oude huizen?
- 8- Slide met 7 oude huizen op een rij. Wanneer je daar met de fiets langskomt en je gaat rechtsaf. In welke straat kom je dan? Hengeveldestraat. Waarom heet die straat zo? En in welke richting ligt Hengevelde dan? Naar links of naar rechts? Wie weet dat?
- Zeg ... en als je daar fietst op die straat, dan moet je stevig doortrappen. Wie weet waarom dat is? Heel goed, je moet omhoog; je moet klimmen. Dat is de Hengeveldestraat. Goed zo.

4. Statistieken en cijfers van de Erfgoedcommissie

4.1 Vergaderingen en behandeling van (bouw)plannen

Via het secretariaat van de Erfgoedcommissie zijn in 2022 in totaal 37 (formele) adviezen afgehandeld. Dit aantal is inclusief 19 aanvragen om omgevingsvergunning.

Daarnaast zijn er 37 locatiebezoeken geweest in 2022. De meeste (bouw)plannen worden meerdere keren besproken in de vergadering van de Erfgoedcommissie. Ook tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt de Erfgoedcommissie gevraagd om advies.

De aantallen op een rijtje:

- Vergaderingen Erfgoedcommissie: 11
- Aanvragen om omgevingsvergunning: 19
- Vooroverleg: 14
- Locatiebezoeken: 37

4.2 Gemeentelijke onderhoudssubsidie

Voor het uitvoeringsjaar 2022 zijn er 12 aanvragen om een onderhoudssubsidie voor gemeentelijke monumenten toegekend. Onderstaande tabel toont de onderhoudssubsidie van de afgelopen jaren. Naast het uitgekeerde subsidiebedrag is ook het door de eigenaren/beheerders zelf geïnvesteerde bedrag in de tabel opgenomen.

Jaar	Subsidiebedrag	Uitgekeerd bedrag	Totale investering
2014	€ 35.000	€ 30.256	€ 146.755
2015	€ 35.000	€ 28.453	€ 159.844
2016	€ 35.000	€ 20.026	€ 79.358
2017	€ 35.000	€ 39.067 ⁾	€ 244.330
2018	€ 35.000	€ 35.045	€ 160.883
2019	€ 35.000	€ 35.523	€ 286.341
2020	€ 35.000	€ 35.000	€ - ^{**})
2021	€ 35.000	€ 34.905	€ 146.601
2022	€ 35.000	€ 33.398	€ 240.716

⁾ overschrijding budget is compensatie voor 2016

^{**}) bedrag onbekend i.v.m. cyberaanval gemeente Hof van Twente